

اصطلاحات رایج در کارگاه های عمرانی:

مواد مضاف بتنی: موادی هستند که خاصیت بتن تازه را تغییر می دهند.

ل ناودانی: نوعی پروفیل که عمده مصرف آن در ساخت بادبند، پل ها و ... استفاده می شود.

میلگرد: نوعی پروفیل با مقطع گرد و به صورت ساده و آجدار در کارهای بتنی مسلح و مهارها به کار می رود.

تسمه: با مقاطع مربع، مستطیل و برای ساخت درها، حفاظها و وصله ها در ساختمان به کار می رود.

چوب: که در قدیم برای نعل در گاه و ساخت درب و پنجره و حالا برای ساخت درها و ساخت قالب استفاده می شود.

تخته فلزی: در کارهای آرایشی بنا، ساخت در، مبل و صندوقه بتن به کار می رود.

پارکت: فرآیندی از چوب که برای فرش کف ساختمان استفاده می شود.

شیشه ایمنی: نوعی شیشه با حداقل ضخامت ۳۱ میلی متر که هنگام شکستن خرد نمی شود.

شیشه: برای عبور نور و جلوگیری از هدر رفتن انرژی از ماده ای سیلیسی استفاده می شود.

بتانه: نوعی خمیر که عمده استفاده آن در شیشه است.

قیر: نوعی فرآورده نفتی که در عایق بندی ساختمان استفاده می شود.

اندود کاه گل: نوعی ملات برای عایق بندی ساختمان استفاده می شود.

سیمنت تایل: نوعی موزائیک که ملات آن با دقت ساخته شده و ویریه می شود.

رابتس: نوعی توری به منظور نگه دارنده اندود در مقاطع با سطح نجسب و صیقلی است.

بتن سبک: نوعی بتن که در آن پودر آلومینیوم و پوکه اضافه شده به منظور عایق صوتی و غیر سازه ای استفاده می شود.

سیپورکس: آجرهای گچی که برای ساختن دیوار جداکننده یا سقف سبک به کار می رود.

پانل گچی: ملات گچی پیش ساخته برای جداسازی و عایق صوتی حرارتی استفاده می شود.

بتن الیافی: مخلوط بتن معمولی به اضافه الیاف فولادی که به طور یکنواخت در بتن پخش و باعث افزایش مقاومت فشاری بتن در نوع خود شده و در جاده سازی و محوطه سازی استفاده می شود.

عایق پتویی: عایقی از پشم سنگ، پشم شیشه و چوب پنبه در ضخامت ۳۱۱ میلی متر برای عایق حرارتی استفاده میشود

بتن مگر: بتنی برای هم سطح کردن و تمیز کردن کف پی استفاده میشود و عیار آن ۳۵۱ کیلو گرم است.

شفته آهک: ملاتی از آهک، خاک و دانه های سنگی و آب در پی ها و کفسازی استفاده می شود.

کرسی چینی: چیدن چند رج آجر روی پی اختلاف ارتفاعی بین سطوح داخلی و خارجی بوجود می آورد که کرسی گویند.

چنایی: نوعی گونی که در عایق بندی به همراه قیر استفاده می شود.

ایزوگام: ورق های قیر اندود که با لایه هایی از پشم شیشه یا الیاف مصنوعی همراه است.

بارسنگ: مقدار بیرون زدگی سطح نمای سنگ را نسبت به بر آن بار سنگ گویند.

گابیون: دیوارهایی که بصورت سنگی اجرا می‌شوند دور آنها تورهایی مهار می‌کنند تا مقاومت و یکنواختی بیشتری داشته باشد.

آجر سفال: خاک رس در قالب‌هایی سوراخ دار با حرکت در کوره برای جداکننده ساخته می‌شود.

گچ بتونه صنعتی: برای اتصال صفحات گچی پیش ساخته استفاده می‌شود.

نعل درگاه: تیر یک پارچه‌ای از بتن، چوب، آهن که در بالای درگاه نصب می‌شود.

پوتر بتنی: نعل درگاه بتنی همراه با میلگرد به شکل معینی ساخته می‌شود.

اُتکا: میلگردي که جهت تحمل نیروی برشی استفاده می‌شود.

چارچوب: قابی که در به آن لولا و بر روی آن باز و بسته می‌شود.

آستانه: پایین چارچوب که در بالتر از کف قرار می‌گیرد.

شمسه: قوطی‌های چهار ضلعی که پشت آن بوسیله گچ پر می‌شود.

رامپ: قدیمیترین و ساده‌ترین وسیله ارتباطی دو سطح غیر تراز.

آسانسور: وسیله ارتباطی بین طبقات در ساختمان‌های بلند که به وسیله موتور حرکت می‌کند.

سرگیر: محلی در ورودی پارکینگ به ارتفاع حداکثر ۳۵۱ سانتیمتر.

کف پله: سطح فوقانی پله یعنی جایی که پا قرار می‌گیرد.

پیشانی پله: قطعه‌ای عمودی که میان دو کف پله متوالی قرار دارد.

گونه پله: سطح بغل پله را گونه می‌نامند.

عرض پله: فاصله بین گونه‌های پله را عرض پله می‌گویند.

پاگرد: محلی است که شخص پس از پیمودن یک ردیف پله بر آن قدم می‌گذارد.

دست انداز پله: نرده‌ای که برای جلوگیری از سقوط و خطرات ناشی از آن استفاده می‌شود.

لب پله: پیش آمدگی کف پله از پیشانی لب پله نام دارد.

خط مسیر پله: خط نشان دهنده مسیر پله را خط مسیر پله گویند.

شمشیری پله: تیر آهن زیر پله را شمشیری گویند.

پله فرار: پله‌های که خارج ساختمان تعبیه می‌شود، تا هنگام بروز خطر از آن استفاده شود.

سقف: پوششی است برای جلوگیری از نفوذ عوامل طبیعی به داخل ساختمان.

پاکار: محل قرارگیری سقف روی دیوار در طاق ضربی را پاکار گویند.

طاق ضربی: اجرای سقف بین دو تیر آهن و قرار دادن آجر با ضربه روی ملات گچ و خاک.

آبخور: فرو بردن آجر در آب به منظور گرفتن گرد و خاک آن.

گرم بندی: با ملات‌های مختلف نوارهایی به عرض ۳۱ سانتیمتر در یک راستا به فاصله معین ایجاد می‌کنند که با آن گرم گویند.

خرپا: مجموعه‌ای از میله‌های مستقیم که به طور مفصلی به هم متصل شده و شبکه‌های مثلثی را به وجود می‌آورند.
ایرانیت: ورق‌های موج داری که از جنس سیمان که متداولترین پوشش سقف کارخانجات و انبارها است.
کرپی: وسیله اتصال ورقهای موجدار (ایرانیت) به لایه‌ها را کرپی گویند.

سقف کاذب: به پوشش غیرباربر که زیر سقف اصلی قرار دارد.
شمع بندی (تنگ بستن): میله چوبی یا فلزی است که بر بدنه گود یا دیوار ساختمان مجاور قرار داده می‌شود به منظور جلوگیری از ریزش دیوارها یا خاک‌های بدنه به داخل گود می‌شود.

پی: مجموعه بخش‌هایی از سازه و خاک در تماس با آن که انتقال بار بین سازه و زمین از طریق آن انجام می‌پذیرد.
ریشه در کرسی چینی: عرض کرسی از هر طرف دیوار باربر، بین ۵ تا ۳۱ سانتیمتر بیشتر در نظر گرفته می‌شود تا توزیع وزن دیوار، در سطح بزرگتری از پی انجام شود.

یک رچی کردن: چیدن اولین رچ دیوارها که این رچ عامل تعیین کننده سایر رچ‌های دیوار است.
دیوار باربر: دیواری در ساختمان که وظیفه انتقال بار سقف را دارد.

دیوار غیر باربر: دیواری که به منظور جداسازی فضاها استفاده می‌شود.

پیوند: به انواع آرایش‌های شناخته شده‌ی آجرچینی دیوارها اطلاق می‌شود.

پیوند کله راسته: به آجرچینی که یک در میان بصورت کله و راسته چیده شود.

سنگ قلوه: سنگ‌هایی که در رودخانه غلتیده‌اند و گوشه‌های تیز آنها صاف شده است.

سنگ لاشه: سنگ‌هایی که بصورت نامنظم و گوشه‌دار وجود دارند.

سنگ قواره: اگر گوشه‌های تیز سنگ لاشه را با پتک یا چکش بگیرند سنگ قواره بدست می‌آید.

سنگ بادبر (مالن): سنگ شکل گرفته‌ای است که تقریباً بصورت مکعب مستطیل تراش خورده است.

لاشه چینی: سنگ کوهی که با پتک قواره می‌کنند و به صورت کله و راسته روی هم قرار می‌دهند.

سنگ چینی مختلط سنگ و ملات: مانند لاشه چینی است با این تفاوت که بین سنگ‌ها است.

سیپورکس: ملاتی را با آهک، ماسه، تهیه می‌کنند و آنرا در قالب می‌ریزند و قطعه بدست آمده را در بخار آب تخت فشار در می‌آورند تا مقاوم شود، قطعه بدست آمده سیپورکس نام دارد.

ساندویچ پانل: از دو لایه فلز یا فایبرگلاس که بین آنها فوم پلی اورتان تزریق می‌کنند و به آنها ساندویچ پانل گویند.

شانه قوس: محلی که قوس در اثر بار زیاد ترک بر می‌دارد شانه قوس گویند.

پاکار: محل شروع قوس از ستون یا دیوار را پاکار گویند.

شکرگاه (شکنگاه): فاصله بین پاکار و شانه را شکرگاه گویند.

تیزه: محل برخورد دو نیمه قوس را تیزه گویند.

آوارگاه: فاصله بین شانه تا محلی که طاق بر اثر بار زیاد فرو میریزد

کلاسه: فاصله بین تیزه تا محل تمام شدن آوارگاه را کلاسه گویند.

آرگ (آرک): قوس تزئینی به منظور جداسازی دو فضا از یکدیگر را گویند.

پله: معمولترین وسیله ارتباطی بین دو سطح با اختلاف (در ساختمان) را پله گویند.

غوری گل: گل سفت لگد مال شده را غوری گل گویند.

دورچینی سقف: دور تا دور سقف دو رج دیوار چینی انجام می شود که اصطلاحاً دو رگه نیز می گویند.

شیب بندی بام: برای هدایت آب به ناودان شیبی ایجاد میگردد به این عمل شیب بندی می گویند.

زهکشی: خشکاندن یا انتقال آبهای سطحی به محل مورد نظر زهکشی گویند.

میل چاه: استوانه ای که اندازه قطر آن حدود ۱۱ سانتیمتر است و به منظر رسیدن به قسمت آبکش حفر می شود.

انباره چاه: به فضایی که در قسمت پایین میل کنده شده بع منظور جمع آوری فضولات انباره گویند.

فاضلاب: مخلوط رقیقی از انواع آب های دور ریختنی به همراه مواد زائد را فاضلاب گویند.

سپتیک تانک: مخزن سر پوشیده ای که به منظور جمع آوری آب های زائد ساخته میشود.

اگو: مجراهایی برای انتقال فاضلاب خانگی و صنعتی به تسویه خانه را گویند.

کفسازی: سطحی است که بتواند خواسته های استفاده کننده را از آن برآورده کند.

موزائیک: نوعی پوشش از جنس بتن یا ملات ماسه سیمان برای کف سازی.

بلوکاژ: به منظور جلوگیری از ورود رطوبت به کف ساختمان زیر آنرا از قلوه سنگ پر میکنند، به این کار بلوکاژ گویند.

پوکه معدنی: سنگی است متخلخل با وزن مخصوص کمتر از یک.

پوکه صنعتی: پوکه صنعتی را از ذوب کردن خاکرس و تغییر حالت آن بدست می آورند.

دریچه بازدید: دریچه ای برای دیدن اتصالات در کانال ها است.

دودکش: مجرای برای هدایت گازهای حاصل از سوخت بخاری به خارج از ساختمان.

هواکش: مجرای برای هدایت بوهای نامطبوع به خارج ساختمان.

قرنیز: سنگی است که در پای دیوارهای داخلی ساختمان یا کف پنجره ها قرار می گیرد.

ازاره: سنگی است که در پای دیوارهای خارجی ساختمان به کار میرود.

داربست: برای ادامه کار در قسمت بالا نیاز به وسیله ای است که در زیر پا قرار گیرد که به آن داربست میگنویند.

خرک: وسیله ای که با خاموت ساخته می شود و در زیر آرماتور در کف قالب قرار می گیرد تا بتن زیر آرماتور برود.

ریسمان کار: وسیله ای که برای در راستا قرار دادن دیوار قرار میگیرد.

آجر نیمه (چارک): نصف آجر را چارک گویند.

آجر سرزده: آجری که یک چهارم آن کم شده باشد.

آجر کم زده: آجری که یک پنجم آن کم شده باشد.

آجر کلوک: به یک هشتم از آجر کلوک گفته میشود.

پوسته: خورده آجرهایی که به ضخامت ۷ میلیمتر تا ۵/۲ سانتیمتر باشد.

شمشه ملات: وسیله‌ای برای هموار کشیدن ملات.

هشتگیر لاریز و لابند دیوار: برای ادامه دادن دیوار در آینده دیوار رابه طوری می‌چینند که در آینده دیوار با قسمت جدید کلاف باشد.

دستک: همان ستون آجر است که معمولاً ۳۰×۳۰ یا ۴۰×۴۰ ساخته می‌شود.

جرز: به ستون آجری که بعد از اتمام کار آجرکاری کنار دیوار به اندازه ۵۰ سانتی متر ساخته می‌شود.

زنه: وسیله‌ای است دارای دو دسته که در قدیک برای حمل ملات استفاده می‌شود.

زنجاب کردن: برای تمیز کردن آجرها از گرد و غبار و چسبندگی بهتر به ملات آب روی آجر می‌ریزند.

هره: اگر آجر را به پهلوی در کنار هم بگذاریم هره نامیده می‌شود.

نبش: محل اتصال دیوار که بصورت ۹۰ درجه است.

آجر گری: آجری که از خاک رس پخته شده در کوره و به اندازه ۵×۱۰×۲۰ ساخته میشود و در دیوار حمال به کار می‌رود.

گُرم دلیل: کرمی که در گوشه‌های برای مبنا در شیب بندی قرار می‌دهیم.

دستوره فرش: موزائیک‌هایی که برای مبنا قرار دادن فرش دور فضا تعبیه می‌شود.

رج: به هر ردیف آجر در راستای افقی یک رج گویند.

سیتکا: میلگردهایی که در آرماتور بندی جهت جلوگیری از نیروی کششی تعبیه می‌شود.

شناژ: بتن مسلح به صورت عمودی یا افقی اجرا می‌شود که باعث یکپارچگی ساختمان می‌شود.

ستون: عضو عمودی که بارهای ساختمانی را به پی و زمین منتقل می‌کند.

یوغ: وسیله‌ای چوبی که چهار ضلع دارد و دور قالب ستون جهت نگهداری قالب عمل می‌کند.

دکفراژ: باز کردن قالب‌ها را دکفراژ گویند.

میلگرد انتظار: میلگردی که به اندازه ۵۱ تا ۱۱ سانتیمتر از پی بیرون می‌آید.

دال: سقفی بتنی با ضخامت ۳۱ سانتیمتر است.

دیوار حائل: دیواری است که به منظور پایداری در مقابل فشار جانبی خاک به کار می‌رود.

راهرو: وسیله‌ای ارتباطی بین ورودی و خروجی ساختمان است.

سازه: مجموعه‌ای از اعضای مانند پی، ستون و... که برای انتقال نیروهای گوناگون به زمین منتقل می‌کند.

توجیه نقشه: منطبق کردن شمال جغرافیایی نقشه با شمال جغرافیایی محل.
بولت: وسیله‌ای است که اتصال بین صفحه کف ستون با بتن را انجام می‌دهد.
قید موازی: قطعه‌ای فلزی که از تسمه ۱ میلیمتر برای وصله دو IPE به کار می‌رود.
شاه تیر: عضوهای فلزی افقی اصلی.

تیر لانه زنبوری: تیر آهن‌هایی که از وسط جان به شکل ضلعی یا لانه زنبوری جهت مقابله با خیز تیر بکار می‌رود.
نشیمین تیر: معمولاً از نبشی در ارتفاع مختلف نشیمین‌هایی برای اتصال تیر به ستون بکار می‌رود.
لچکر: ورق‌های دوزنقه‌ای شکل که برای اتصال تیر و ستون دور نبشی نشیمین به کار می‌رود.
بالکن: به پیش آمدگی سقف از دیوار اصلی را بالکن یا کنسور گویند.
بادبند: عضوی که در ساختمان‌های فلزی جهت مقابله با نیروی جانبی به شکل ضربدری یا ۷ تعبیه می‌شود.
ورق روسری: ورق فلزی که در اتصال خرپا روی تیر قرار می‌گیرد.
درز انقطاع: برای جلوگیری از خطرات ناشی از ضربه‌ی ساختمان در بین دو ساختمان درزی تعبیه می‌شود.
درز انبساط: برای جلوگیری از انقباض و انبساط در بین دو ساختمان درزی تعبیه می‌شود.
جوشکاری: وسیله اتصال آهن آلات با حرارت دادن فلزات را جوشکاری گویند.
جوش گوشه: جوشی که در گوشه یا زاویه ۱۱ درجه انجام می‌شود.
بندی: خرده آجر به ضخامت یک بند انگشت را بندی گویند.
پولی: خرده آجر به ضخامت یک سکه که در طاق ضربی به کار می‌رود.
تیشه: وسیله‌ای است برای تخریب‌های سبک در ساختمان.
کمچه گرد: برای پهن کردن ملات روی دیوار برای آجرکاری و فرش کف.
کمچه چهار گوش: وسیله‌ای برای سیمان کاری و پلاستر.
پلاستر: اندود ملات ماسه سیمان به ضخامت ۱ سانتیمتر.
نرمه کشی: لایه نازم از ملات ماسه سیمان یا پودر سنگ و سیمان به ضخامت پنج میلیمتر.
تگری: اندود ملات ماسه سیمان با استفاده از دستگاه مخصوص.
بند کشی: پُر کردن درز بین کاشی، آجر و... با استفاده از ملات.
شلنگ تراز: وسیله‌ای برای در راستا قرار دادن دو نقطه با فاصله نسبتاً زیاد.
تخته ماله: وسیله‌ای برای پهن کردن ملات با ظرافت کم.
فرغون: وسیله‌ای برای حمل مصالح.
آبچک: مقدار بیرون زدگی یا شیاری که برای ریزش آب زیر سنگ زده می‌شود.

دو طاقه: سقف کاذبی که معمولاً در فاصله ۱۱ سانتیمتری از سقف اصلی زده می‌شود.

داکت: فضای خالی برای عبور لوله‌های تأسیساتی.

خرپشته: اتاقک بالی پله.

کانال کولر: مسیری برای هدایت باد کولر.

زیر بنا: فضایی که سقف دارد.

سیم گچ: مخلوطی از ملات گچ و سیمان.

ملات باتارد: ملات ماسه، سیمان و آهک.

ملات ساروج: ملات ماسه، سیمان، تخم مرغ و سیفال ریز.

مسنی: ارتفاع طبقه همکف از کف کوچه با خیابان.

ستون فلزی: تیر آهنی برای انتقال بار سقف طبقات بالا به فوندانسیون.

رگلاژ سطح: آب پاشی و پوشیدن خاک روی سطح.

میلگرد یکسر گونیا: میلگردی که یک سر آن زاویه ۱۱ درجه دارد.

رکابی: میلگردی که آن را به شکل در آورده‌اند.

قلاب: برای مهار کردن دو میلگرد.

رامکا: بتنی است که برای نگه داشتن قالب‌های می‌ریزند.

قالب بنایی: قالبی برای کارهای کوچک ساخته شده از آجر و گل.

چاله آسانسور: چاله‌ای برای قرارگیری کابین آسانسور به ارتفاع ۵/۱ متر پایینتر از کف ساختمان.

تفنگ هیلتی: وسیله‌ای برای پرچ در ساختمان کاربرد دارد همراه با فشنگ مخصوص.

اسپیسر: قطعات پلاستیکی یا بتنی برای جلوگیری از چسبیدن میلگرد به قالب.

چاه جذبی: چاهی برای دفع فاضلاب سطحی.

چاه ارت: بعد از کندن و قراردادن میله مسی به عنوان انتقال دهنده برق.

گول: برای جلوگیری از ریزش انباره چاه درون آن تعبیه می‌شود.

بستر جذبی: آب فاضلاب غیر مفید را به آب مفید تبدیل کرده برای مصرف غیر آشامیدنی.

پیس پلیت: صفحه ستون برای قرارگیری ستون بر روی فوندانسیون.

دستک: عضوی در ساختمان فلزی برای تحمل نیروی پیش آمد گیها.

فارسی بُر: برش بصورت ۰۵ درجه.

بار زنده: به بار در حال جریان در ساختمان بار زنده گویند.

بار مُرده: بار ساختمان و اشیاء در ساختمان گویند.

سیفون: وسیله‌ای برای جلوگیری از ورود بو داخل ساختمان.

ورق آکوستیک: ورقی برای عایق بندی صدا در ساختمان.

رومی: محلی است در سقف‌های هلالی بصورت نیم دایره.

تأسیسات مکانیکی: عملیات لوله کشی آبی، گازی و فاضلاب در ساختمان.

تراس: فضایی به عرض حداکثر ۵/۱ متر در فضای بیرونی ساختمان.

چینه: دیواری که با ملات گِل رس بصورت لایه‌ای اجرا می‌شود.

دالان: فضای ورودی ساختمان‌های قدیمی.

صَفه: قسمت پذیرایی ساختمان‌های قدیمی.

کنجی: اتاق قسمت انتهای ساختمان‌های قدیمی که معمولاً ارتفاع آن حداکثر دو متر است.

ساباط: محل‌های از کوچه عبور که دارای سقف است.

هرزاب: محل جمع آوری آب‌های سطحی در کوچه.

منار: بناهای استوانه‌ای شکل به ارتفاع حداقل ۲۰ متر.

جزوَل: جوی گلی که آب‌های قنوات بر روی سطح زمین در آن عبور می‌کند.

گُنبَد: اتاقکی چهار ضلعی با سقف هلال در صحرا.

خاکریز: تجمعی از خاک به منظور جلوگیری از ورود سیل.

شیشه خور: قسمتی از درب که شیشه در آن قرار می‌گیرد.

شومینه: وسیله‌ای تزئینی برای گرم کردن ساختمان.

توفال: تخته‌ی باریک و نازکی که به زیر تیرهای سقف باربر کوبیده می‌شود.

آستر: اجرای لایه زیرین با یکی از ملات‌ها.

رویه: اجرای لایه‌ای روی لایه آستر با ملاتی نرم.

پُله: محلی که در زیر دیوار، آب از آن عبور می‌کند.

پشته: همان انباری چاه جذبی.

یخچال گلی: سازه‌ای مخروطی شکل که داخل آن گود است، در قدیم به جای یخچال استفاده می‌شده است.

تقه: سکویی در جلوی خانه‌های قدیمی.

روشویی: محلی که دست و صورت را می‌شویم.

بادگیر: سازه‌ای چهار ضلعی که ارتفاع آن از بالاترین قسمت ساختمان بیشتر و جهت خنک کردن ساختمانهای قدیمی تعبیه شده است.

صحن: همان حیاط خانه است.

نورگیر: محلی که برای تامین نور مورد نیاز در ساختمان تعبیه می‌شود.

گونه دودکش: به دیوارهای طرفین دودکش که آن را از فضای خارج جدا می‌سازد.

کاشی: پوششی برای نمای خارجی یا داخلی در ساختمان که مقاومت کمی در برابر سایش دارد.

سنگ پلاک: سنگ برش خورده‌ای با سطح صیقلی که در نما استفاده می‌شود.

اندود لیس‌های: از این اندود برای زیرسازی عایق‌های رطوبتی مانند قیر گونی و بدنه حوض استفاده می‌شود.

اندود تخته ماله‌ای: از این اندود در نمای ساختمان، سقف، دیواره‌ی آبریزگاه مانند سقف حمام استفاده می‌شود.

اندود شسته: در نمای ساختمان مصرف می‌شود و بسته به مواد مصرفی رنگ‌های متنوع و زیبایی به ساختمان می‌دهد.

اندود موزائیکی: سنگ موزائیک نمره بندی شده را از هر رنگ که لازم باشد به هم، به نسبت دلخواه مخلوط می‌کنند.

اندود تگرگی: روکاری تگرگی را می‌توان با سنگ ریز و درشت نماسازی کرد.

اندود اشکی: مصالح اجرای این اندود پودر، خاک سنگ، سیمان سفید یا سیمان رنگی است که با آب مخلوط کده و ملات نرمی

بدست می‌آید.

داربست فلزی: برای دسترسی به ارتفاعات استفاده می‌شود.

فونداسیون: قسمتی از سازه که نیروها را از ستون به زمین انتقال می‌دهد.

اسکوپ: بست فلزی برای نگه داشتن سنگ پلاک.

قطعه زمین: زمینی که دارای یک سند مالکیت بوده و بوسیله خیابان یا معبر مجزا نشده باشد.

ساختمان: هر بنای سرپوشیده که برای مسکن و زندگی و یا فعالیت انسان و نگهداری حیوانات، کالا، ماشین آلات و... در نظر گرفته شده است.

واحد مسکونی: یک یا چند اطاق که به یکدیگر ارتباط داشته ولی از نقطه نظر ساختمانی با سایر اتاق‌هایی که در آن ساختمان قرار دارد مجزا باشد و در عین حال یک واحد مجزای مستقل برای استغال دائمی خانوار یا تجهیزات لازم برای افراد از نقطه نظر خوابیدن و غذاخوردن باشد.

سطح ناخالص طبقات: سطح ناخالص طبقات عبارتست از جمع کل مساحت طبقات ساختمان با احتساب دیوارهای خارجی.

ضریب سطح طبقات: نسبت سطح ناخالص طبقات ساختمان به سطح کل قطعه زمین.

عمران: اقدام به ساختمان و یا تغییر در ساختمان موجود یا سایر فعالیت‌های مشابه اعم از زیرزمین و یا روی زمین.

اضافات: هر نوع اقدامی که سطح ناخالص طبقات را اضافه نماید اعم از این که اضافات در داخل ساختمان صورت گیرد و یا در مجاورت آن یا در ارتباط با آن در قطعه زمین مربوط به ساختمان.

برِ اصلاحی: آن حدی از قطعه زمین که مشرف به گذر بوده و از قسمت عمق مستلزم عقب نشینی باشد.

برِ حدی از قطعه زمین که مشرف به گذر باشد.

تفکیک: تبدیل و جدا سازی یک قطعه زمین به چند قطعه را تفکیک گویند.

افراز: مجزا نمودن سهم مشاع هر کی از شرکاء هر ملک.

پارکینگ ساختمان: محل های لازم برای توقف خودرو که براساس ضوابط و معیارهای مصوب با توجه به نوع استفاده از ساختمان تعیین می شود.

پروانه ساختمان: مجوز شهرداری برای احداث بنا، تجدید بنا، تعمیر و تغییر اساسی در ساختمان.

پوسته طرح: حد نمائی بر گذر و یا کاربری های مورد نظر که در تعیی بر و کف مبنا قرار می گیرند.

پَخ: قاعده مثلث متساوی الاضلاعی که دو ضلع آن از دو گذر متقاطع تشکیل شده و طول آن در دستور نقشه قید شده است.

ارتفاع ساختمان: فاصله عمودی بلندترین نقطه دست انداز پشت بام از شیب متوسط گذر.

تراکم ساختمانی: نسبت سطح زیر بنای ساختمان تقسیم بر کل مساحت زمین همان پلاک.

تراکم خالص مسکونی: نسبت تعداد جمعیت یک منطقه به مساحت اراضی مسکونی.

تراکم ناخالص مسکونی: نسبت تعداد جمعیت یک منطقه به مساحت کل زمین.

تعمیرات اساسی: هر گونه تعمیری که منجر به تعویض سقف یا ستونها شود.

سطوح اشغال ساختمان: سطحی از یک قطعه زمین که توسط ساختمان یا بنائی اشغال شده باشد.

طرح تفصیلی: طرحی که براساس معیارها و ضوابط کلی طرح جامع شهر، یا کاربری اراضی شهر در سطح و نواحی مختلف شهر و موقعیت و مساحت هر یک از آنها و وضعیت دقیق و تفصیلی شبکه عبور و مرور، میزان تراکم جمعیت و تراکم ساختمانی در واحدهای شهری و حق تقدم مربوطه به مناطق هساز، نوسازی، توسعه و حل مشکلات شهری و موقعیت کلیه عوامل مختلف در آن طرح پیش بینی شده و نقشه ها و مشخصات مربوطه به مالکیت براساس مدارک ثبتی تهیه و تنظیم می شود.

مقیاس: میزان، تناسب، مقیاس نقشه، نسبت اندازه های ترسیم شده به اندازه های واقعی را مقیاس گویند.

پایان ساختمان: گواهی شهرداری مبنی بر اتمام ساختمان و منطبق با پروانه صادره از نظر اصول فنی، بهداشتی، ایمنی و سایر نظامات ضروری در ساختمان.

آجر رسی: از سلیکات های آلومینیم به شکل مکعب که در قطعات نازک برای تیغه استفاده می شود.

مهدی ثمین فر
کارشناس ارشد مهندسی عمران
عضو سازمان نظام مهندسی ساختمان اصفهان
مدرس دروس و نرم افزارهای عمران و معماری

Mahdisaminfar.blogfa.com

mahdi64saminfar@gmail.com

[Mahdi.saminfar](https://www.instagram.com/Mahdi.saminfar)

09359415920& 09131284423